

nak

Kossuth-utca

Székely Közélet

Politikai, közgazdasági és társadalmi ujság

Előfizetési árak:

Egész évre 180 L., fél évre 90 L., negyedévre 45 L.

Egyes szám ára 4 L.

Felelős szerkesztő

TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 14 szám

Telefonszám: 34.

Megjelenik minden vasárnap.

Közelednek a választások.

Megmozdultak a liberálisok is, ők is »szervezik« a székely falvakban a román politikai pártot. A legnagyobb lebecsülése a kizsárolt és koldusbotra juttatott székelységnek az, hogy ugyanazok a román pártok próbálkoznak most a székelység körében pártokat szervezni, amelyek magyarellenes politikájukkal tizenegy év alatt a koldusbotra juttatták a székely népet. Tönkre tették mindenféle adókkal, törvénytelen sápokkal és zsarolásokkal, székértéklak, könyvek, képek kényszereladásával, felesleges kiszállásokkal, birtokosságok sanyargatásával: s ilyenkor, választások előtt el akarják hitetni vele, hogy a székelységnek mégis a román pártokat kell támogatnia.

A nép azonban kijózanodott a választási ígéretekől s nem hajlandó tovább bolondítani magát. Elvesztette még azt a kicsi bizalmat is, melyet, mint az utolsó remény forrását táplált az álnevű »gazdapárt« iránt. Rájött, hogy ilyen »gazdálkodás« mellett, nem lesz képes a második tíz évet is kibírni. Megunta a folytonos rombolást, amely csak a választások előtt tud építeni számára — légvárakat, hazug ígéretekől.

A falusi nép józanodásából tanulnia kell a városnak is. Meg kell alakítani a lelkekben is az egységes önvédelmi frontot, mert anyagi és erkölcsi javaink végveszélybe jutottak. Aki nem volt hive a magyar népoktatásnak, a magyarnyelvű közigazgatásnak, a testvéri szeretetnek, az egymáson való segítségnek akkor, amikor nem volt szüksége szavazatokra: az ne akarjon most, a választások előtt pártot alakítani — a mostoha testvérekből.

Van-e a Magyar Pártnak egyetlen román tagja? Miért legyen tehát a román pártoknak magyar tagja? Gondoljon mindenki a nemrég itt járt magyar képviselőnek, Abrudbányai Edének gyönyörű szép mondására: a vadludakat vadlud vezeti vándorutjukon s a sas nem azért keveredik a galambok közé, hogy vezesse, hanem, hogy felfalja őket.

Nyíltan utasítson vissza minden magyar ember minden más pártalakítási kísérletet — de különösen óvakodjék mindenki a renegát árulóktól!

A megye új beosztása. A megyei interimár bizottság végrehajtotta a maga feladatát: 145 községből álló vármegyénket 52 községbe szorította be. Ezáltal a politikai operációval 128 székely községet fosztottak meg önálló községi minőségükről. Többször kifejtettük már, hogy miféle veszedelmeket rejt magában az ősi önálló székely községeknek falukká való degradálása. A Magyar Párt képviselőire vár a feladat, hogy a kormánytól való közbenjárással keresztülhuzzák a közérdeket nem szolgáló s csak politikai számítás alapuló tervet, mely csak a minisztertanács jóváhagyásával fog jogerőssé válni. A tervezett beosztás szerint csak 17 önálló község lesz megyénknek. A többi 128 község, kisebb-nagyobb csoportokba osztva, 35 körözséget fog alkotni. A községek négy járásba osztottak be: 1. *Udvarhelyi járás*, mely áll a mostani küküllői alsó és felső járásból, kivéve a két Oláhfalut, melyek Oklándhoz csatoltattak. 2. *Oklándi járás* az eddigi községekkel és a két Oláhfaluvval. 3. *Keresztvári járás* Etéd nélkül. 4. *Parajdi járás* a hozzá csatolt Etéddel. Az új beosztás méltatásával és a további fejleményekkel még foglalkozni fogunk.

Feljajdultak a székely közbirtokosságok.

— Nálunk komédiát akarnak csinálni a székelység komoly ügyéből. —

Vészkiáltás hangzott el a sötét magyar éjszakában. Aki figyeli az életet, régóta észrevehette, hogy ott, ahol az igazi élet lüktet, a néplélek finom, érzékeny és tiszta világában a megbántott nyugalomnak vészes morajlása kezdenek hangzani, mint a föld-rengés titokzatos előjelei. Régóta észre lehetett venni, hogy a hangos panaszok helyett valami mélységes, elbusult hallgatás, a kitörésnek valami félelmetes előkészítése szállotta meg a lelkeket s hogy e csöndes benső leszámolás eredménye egy nagy jajkiáltás lesz: *Nem bírjuk tovább!*

Ez a feljajdulás most megtörtént...

Pál Gábor csiki szenátor és László Dezső képviselő múlt vasárnapra gyűlésbe hívták Csikvármegye közbirtokosságait.

Több, mint százötven résztvevővel képviseltették magukat a csiki közbirtokosságok e gyűlésen, mely egyelőre csak a csikmegyei közbirtokosságok értekezlete volt, de amelynek tárgyalási anyaga és határozmányai a Székelyföld összes közbirtokosságait érdeklik s a melyhez hasonló mozgalom — mint azt alább kifogjuk fejteni — jóval előbb már megyénkben is megindult. Az értekezleten megyénkbeli birtokosságok is voltak képviselve és pedig a korondi, oroszhegyi és zetelaki, mely utóbbi képviselőben Dr. Nagy Lajos jogtanácsos jelent meg.

Az értekezlet azokkal a sorozatos sérelmekkel foglalkozott, melyek a székely közbirtokosságok életlehetőségét veszélyeztetik. E sérelmek és panaszok már a meghívóban a következő felsorolással voltak megjelölve:

1. A nemzeti szövetségi hivatal felhívása a közbirtokosságokra vonatkozó adatok beszolgáltatása iránt.
2. Üzemtervek készítése.
3. Az erdőszítési biztosítékoknak a létéből való visszautalása.
4. Az erdőőrzési díjak valamint az erdőkezelési járulékok ügye.
5. A legelőterületek adóosztályozása.
6. Az évi vágterületek kitermelési illetékei.
7. Együttes fellépés az illetéki egyenértékű kivetése ellen.
8. A közhelybeli jogok adás-vevési és örökösödési illetékei.
9. A közbirtokosságok tagjait illető évi fajutalékok külön megadóztatása.
10. Az erdészeti hatóságok beavatkozása a költségvetések megállapításába.
11. A legeltetések leltatása a vadászterületeken.
12. A különböző hatóságok és hatósági közegek részére való pénzbeli és természetbeni szolgáltatások.
13. A közbirtokossági erdőkből és legelőkből történt törvénytelen kizsárolások.
14. Az agrárkiszájtási kötvények és kamatok felvétele.
15. Az erdőeladási szerződések feltételei.
16. Kitermelési szövetségek és a földhitelintézet ismertetése, valamint a közbirtokosságokat érdeklő többi ügyek.

E pontokban foglalt sérelmeket az udvarhelymegyei birtokosságokkal való vonatkozásaikban és udvarhelymegyei példákval megvilágítva, az alábbiakban ismertettjük.

1. A nemzeti szövetségi hivatal és egyéb állami hatóságok felhívást intéztek az összes közbirtokosságokhoz azok vagyonára, működésére stb. vonatkozó adatok beszolgáltatása iránt. E gyakori felhívások aggodalommal töltik el a közbirtokosságokat, mert ez adatok gyűjtéséből s különösen a kér-

dővek azon kérdéséből: adnak-e a közbirtokosságok magyar kultur célokra adományokat? — arra lehet hivatkozni, hogy folyton szigorubbá váló ellenőrzéssel és beleszólással akarják a közbirtokosságok szabadságait és önálló rendelkezési jogát megnyirbálni. Ez ellen pedig védezni kell, mert a székely közbirtokosságok az ő vagyonnukkal voltaképpen nem is közbirtokok, — hanem közös birtokok a magánjog érvényességének alapján, amelyekben minden tulajdonos szabadon rendelkezhetik a maga birtokrészével, az nevére van telekkönyvezve, azt eladhatja vagy örökbe hagyhatja.

2. A magyar világban az erdőkitermelési üzemterveket az erdőmérnökök hivatalból készítették el. Ez természetesen is, mert mire való az erdőhivatal, ha még az üzemterv díjtanulmány elkészítésével sem áll a birtokosság segítségére? Ma pedig az a rendszer, hogy az üzemterveket magánmérnökökkel kell elkészíttetni, ami aránytalanul sok és okatlan kiadást ró a birtokosságra. Ezenkívül visszaélésekre, sápolásra, panamákra ad alkalmat. A magánmérnökök által drága pénzen elkészült üzemtervet ugyanis a hivatalos erdőhatóságok hagyják jóvá s így végeredményben mégis csak ezek kell, hogy foglalkozzanak az üzemtervvel. E hatóságok pedig mindenféle kifogásokkal nehezítik a dolgot s jól tudjuk, hogy miféle kenőcsökkel lehet a nehezen forgó kerekeket mozgásba hozni.

3. A kitermelendő erdőterületek leendő befásításának biztosítására nagy összegeket kell letétbe helyezni. Ez az összeg olykor 3000 lejt is kitesz hektáronként. Ezek a nagy összegek éveken át — sőt legtöbbször — a visszakapás reménye nélkül — ott hevernek az államkasszában és pedig gyümölcsözellenül, mert az az egy és fél százalékos kamat, amit az állam fizet utánuk, nem nevezhető gyümölcsözésnek. Különösen, ha figyelembe vesszük, hogy az állam a hátrálékos adótartozások után 9 százalékos kamatot szed! Adják vissza a birtokosságoknak ezen biztosítéki összegeket!

A 4., 9., 10. pontok alatti sérelmeket együttesen tárgyalhatjuk. Az erdőőrzési díjak, erdőkezelési járulékok, az évi fajutalékok külön megadóztatása, a nagyösszegű évi költségvetések oly elviselhetetlen terheket rónak a birtokosságra, hogy azok miatt már-már értéktelenné válnak a birtokossági vagyonok, amelyek pedig arra lennének hivatva, hogy a székely gazdasági életnek, amely nem dűskálhat bort, buzát és cukorrépat termő földekben, a létalapját képezzék. Egy-egy kis falu közbirtokosságának évi költségvetési terhe százezrekre rug. Így pl. a szentléleki 180,000 lejes költségvetéssel van megterhelve. E költségvetési tehertételek, továbbá a mindenféle illetékek, adók, ellenőrzési díjak, lebélyezettetések stb. azt eredményezik, hogy a birtokossági tagjai a saját erejükből drága pénzen kénytelenek megvenni azt a kis fajutalékok, melynek levágását engedélyezik. Így pl. Malomfalván a múlt évben engedélyezett 44 szál fa szálankint 200 lejbe került a gazdáknak. Lövéte közbirtokossága ezen okatlan megterhelések s az erdő- és legelőterületek használatának szigorú korlátozása miatt már-

már arra határozta magát, hogy egész erdővagyonáról lemond, felkínálva tizezer holdas ösiségét az erdőmérnököknek, hogy abból gazdálkodjék, vegye a hasznát, de hordozza minden terhét is, mert belátta, hogy ilyen rendszer mellett vagyonával együtt tönkre fog menni. E terhek közül különösen sokra megy a 20 és fél százalékos kitermelési illeték, amelyet a nyílt árverésen való értékesítés esetén kell fizetni a vételár után. Ez a horribilis összeg kerülő utakra kényszeríti a vállalkozókat és a birtokosságot is s ehez járul még az is, hogy a kitermelési engedélyeket politikai kegyek és jó összeköttetések alapján osztogatják s így csak kiváltságos személyek jutnak hozzá azokhoz, ami a faállomány értékén alól való kényszer-elidegenítéséhez s végeredményben a székelység vagyoni romlásához és a jól született urak hirtelen meggazdagodásához vezet. Így lettek kitermelve a sándorfalvi és több más közbirtokosság értékes fenyőerdei.

6. Valóságos visszaélés folyik a legelőterületek adóosztályozása körül. Például az almási esetre utalunk. Almáson a legelő sovány, sziklás, erőtlens. Tíz-tizenöt hold bír meg csak egy marhát. De az adó holdanként 40 lejre rug. Ezzel szemben a mezőségen, a magyaroktól kizsájtított birtokon, ahol egy hold zsiros legelő elég egy marhának: a román gazda 20 lej adót fizet holdja után. Míg tehát a román gazdának ott 20 lejbe kerül egy marha legeltetése, addig a székely gazda ugyanezért 400—600 lejt fizet saját ősi birtokán.

7. A közbirtokossági vagyonok után illetékegyenértéket rónak ki, holott ilyen adóztatások csak holtkézi birtok után járnak. A közhelybeli jutalékok pedig nem holtkézi birtokok, mert szabad forgalom, átruházás, öröklés tárgyát képezik.

9. A jutalékok adás-vevésénél vagy öröklésénél a pénzügyi hatóságok (Administrația) önkényesen sokkal magasabb összegben állapítják meg a forgalmi értéket, mint amennyi a valóságban. Helyenként péld. nem ér többet egy hold közhelybeli jutalék 2—300 lejnél, de a pénzügyigazgatóság 1000—1500 lejre teszi az értéket s ezután a magasabb összeg után kell fizetni a vagyonátruházási illetéket. Az amugy is magas örökösödési illeték mellett így aztán megtörténik, hogy valamely közhelybeli jutalék értéke, mire az apáról az unokára száll, örökösödési illeték címén egészen az államkasszába vándorol be.

10. Az erdészeti hatóságok önkényesen avatkoznak be a birtokossági költségvetések összeállításába. Így pl. megtörtént, hogy az iskola céljára felvett adomány összegét a költségvetésből törölték (persze magyar iskoláról volt szó!). De felvették a románnyelvű könyvek vásárlására fordítandó összeget.

A 11. ik pont Csikvármegyének különleges sérelme. Nálunk a vadászat ezideig még nem zavarja a legeltetés ügyét. De a vadászattal összefüggő sérelem az, hogy törvényileg tiltják a legveszedelmesebb dűvadnak, a medvének lelövését és szigorúan büntetik e tilalom megszegését. Így a medvék óriási károkat tesznek az állatállományban. Oláhfaluban az idén kétszáz ezer

leire rug ez a kártevés. Vagy oldják fel e tilalmat, vagy pedig kötelezzék a vadászberlőket a károk megtérítésére.

12. A sérelmek közül ezuttal még csak eggyel kívánunk foglalkozni. Alkalmat kívánunk keresni, hogy a birtokosságokat érdeklő többi kérdéseket is állandóan felszinen tartjuk.

A birtokosságokat annyi törvényes sanyargatás mellett mindenki szabad prédának tekinti. Inspektorok, kisebb és nagyobb hatósági közegek, jöttment szélhámosok felhasználják a jogbizonytalanság és védelem nélküliség kiszolgáltatott helyzetét s százféle körmönfont praktikával vagy hatalmaskodással sápolják, zsarolják és dézmálják a közvagyonot. Fajtalék, széna s egyéb természetbeni adományok szolgáltatása napirenden van s van község, ahol a csendőr éppen úgy élvezte az erdőből a failetményt, mint bármely birtokossági tag. Mindenféle szakkönyvek és lapok megvételére kényszerítik a birtokosságokat, melyekért százakat és ezreket kell, hogy kiadjanak. E könyvek és lapok román nyelven vannak nyomtatva, azokat a falusi nép még elolvasni se tudja, azok tehát az okulás és tanulás egyébként kívánatos célját sem szolgálják. Ha volna nemes indulat is a pénzvágymögött, akkor arról kellene gondoskodni, hogy a közbirtokosságokat érdeklő törvények és rendeletek a nép nyelvén is nyomassanak ki, hogy ha már pénzt ad ki azokért, legalább tudja elolvasni, hogy mi a kötelessége, de azt is, hogy mihez van joga.

De ide sorolhatók mindazok a szokássá vált pénzszerzések, melyek ha nem is egyenesen a birtokossági vagyonot csökkentik, de végeredményben mégis a gazdák, a falusi lakosság vérét szipolyozzák s így közvetve a birtokosok közromlását eredményezik.

Nemrég az összes falvak iskolái és jegyzői hivatalai meg kellett, hogy vegyék a régenstanács csoportképét. A kép ára darabonként 200 leu s azt minden tanterem és helyiség részére be kellett szerezni. Könnyű elképzelni, hogy milyen súlyos százezrek vándoroltak ki e cimen a megyéből. Tiszteletre méltó a szándék, mely a lojalitásnak a képekben rejlő erő által való szilárdulását célozza, de csak addig, amíg ez mentes az erőszaktól és az üzletcsinálás akarától. Azok a közönséges nyomású képek pedig előállíthatók 20 leuért és csak erőszakal adhatók el 200 leuért.

Ugyancsak a napokban a »Dreptatea« című újságra, a nemzeti pártzáró hivatalos lapjára gyűjtött előfizetést egy inspektor. A jegyzőket sanyargatta, akik nehezen tudtak ellenállani, mert prefectusi és főszolgabírói ajánlólevelet is mutatott fel. A lapnak egy-egy jegyzői körbe tartozó összes községek részére való megrendelését s az előfizetési díj rögtön ki fizetését követelte. Egy kis jegyzői körből 7000 leut vitt el e cimen. Más helyt követelte a jegyzőtől, akinek csak 500 leuja volt a kasszában, hogy azt adja át neki, a többi összeget pedig azonnal szedje össze a faluban.

Ilyen is hasonló esetek végtelen sokasága teszi elviselhetetlenné a gazdánép nyomorát, amelynek végzetes meg növekedése érlelte meg a székelységben azt a mély és komoly belátást, hogy sorsának javulása nélkül az új helyzet következő tiz évét már nem tudja kibírni . . .

És most jön a paródia. E véresen komoly helyzetnek kigunyolása, a tragédia átváltoztatása komédiává.

Már a csiki megmozdulást megelőzőleg megyénkben is felezméltek a birtokosságok. Hetek óta és heteken át bejárta *Abrudbányai Ede* képviselő, a Magyarpart helybeli vezetőivel együtt a falvakat, nyomozva és összegyűjtve a birtokosságok sérelmeit. Gyűlt az anyag a parlamenti interpellációhoz és a csikihez hasonló birtokossági értekezlethez.

Sem a csiki gyűlés, sem a megyénkbeli megmozdulás nem történt titokban.

És ekkor, december 4 én, megjelenik a Hargitában, egy lapban, melynek minden egyes betűje a szervezett magyarság elleni gyűlöletből izzik, — a megye prefektusának és a lap szerkesztőjének közös felhívása, mely a sérelmek és a védekezés megbeszélé-

sére értekezletre hívja a birtokosságokat.

A székelység önvédelmi harcában szívesen latnánk magunk mellett a prefectus urat s minden más jóakaratu embert. De e részvétel értékét kétségessé teszi az, ha a prefectus kizárja a közérdekű akciókból a magyarság természetes és hivatott vezetőit, akik szaktudásuk, helyi ismereteik és évtizedekre, tehát a régi állapotokba is visszanyúló tapasztalataik erejét állíthatnák a közös munka szolgálátaba. Elvégre talán mégsem áll e vármegye magyar társadalmának vezetőse csupa gazemberekből, akikkel a prefectus urnak nem érdemes szóba állani.

És elvégre e sérelmek minket, az egész magyar társadalmat érdekelnek és elvégre e sérelmek meglétele s azoknak feltárása a mi nemzeti küzdelmünknek a fegyvere! Aki e fegyvert a szervezett magyarság kezéből ki akarja csavarni, vagy annak élet tomítani: az nem őszinte harcosa a mi küzdelmünknek, hanem csak kortes-esszökzöknek akarja kézbekapni saját fegyverünket. A prefectus nemrég még ajánlólevelet adott ki a »Dreptatea« inspektorának; a prefectus tudja, tudnia kell, hogy a »Registru de Politie« inspektora egy rendőrségi közeg kíséretében gyűjti városunkban az előfizetőket; tudja, tudnia kell, hogy a falvakkal megvétették a régenstanács képeit, tudja, hogy a közbirtokosságokkal olvasatlan könyveket vétettek: és a prefectusnak, a kormányhatalom képviselőjének nem áll más eszköz rendelkezésére e sérelmek, e visszaélések ellen, mint az, hogy Réti Imrével értekezletre hívja a birtokosságokat?

A prefectus már többször tanujelét adta annak, hogy e magyar vármegyében egy, a magyarságon kívül álló embernek a befolyása alatt áll. De meg is látszik ez a vármegye politikai közállapotain. E befolyással szemben való gyöngeségnek tudható be az, hogy a megyei és községi tanácsok idő előtt és minden ok és szükség nélkül feloszlattak, s az interimár bizottságok összeállításánál figyelmen kívül hagyatott a törvény azon rendelkezése, mely szerint e bizottságok a *vezetőpolgárokból* alakítandók. Van község, ahol az interimár bizottságnak majdnem minden egyes tagja börtönviselt ember. Az egyik csalásért, a másik postarablásért, a harmadik szénalopásért, a negyedik zsebtolvajlásért, az ötödik deszkalopásért volt büntetve, vagy tettenérve. Tulzás volna a tudatosság rovására irni az ilyen kinevezetéseket, de elég hiba, ha a tapasztalt és ismeretséggel bíró emberektől való elzárkozás rovására irhatók azok. Mert csak így kerülhet felszínre a szemét, a salak, amitől a közállapot javulása nem várható.

A prefectus megtarthatja egyedüli tanácsnokával és titkos politikai gyónatójával a közbirtokosságok értekezletét. Emlékszünk még, hogy ilyen zártkörű értekezletek tartattak most egy éve is, a prefekturán. Akkor is választások előtt állottunk. Akkor nagyobb harangok, miniszterek hirdették a népek a boldogabb életet. Az eltelt esztendő megmutatta, hogy mit ért a nagy harangzúgás. Az ígéretek elszállottak, a nyomor és a panasz nagyobb lett. De a nyomor és a panasz ma is a miénk.

A hatalom birtokosának nem illik a nyomorgók közé csak azért vegyülni, hogy panaszkodni segítsen. A hatalom birtokosának tennie kell. Ez az ő kötelessége. A panaszjog — a miénk!

A panaszjog körébe tartozik a tiltakozás is. Tiltakozunk az ellen, hogy sérelmeinket kortes célokra sajátítsák ki és tiltakozunk az ellen, hogy sérelmeink megállapításában olyan emberek határozzanak, akik a sérelmeket hordozó magyarságnak sem politikai, sem erkölcsi felelősséggel nem tartoznak.

Bánási és Erdélyi munkások rokkant segélyező és nyugdíj egyletnek Odorheiu 41-ik főközpénztára folyó év december 8-án, vasárnap délután 3 órakor választmányi ülést tart, melyre a főközpénztár választmányi tagjait az elnökség tisztelettel meghívja. A választmányi ülés a róm. kath. elemi iskola helyiségében fog megtartatni.

A szentmihályi iskola ügye.

Kádár Balázs ne hidd el magadat . . .

Kádár Balázs megengedte magának, hogy az állami tanítói állásnak rá nézve most már biztos végvárából lapunkat kezdje ágyuzni, csupán szenzáció-hajhászatnak nevezve a magyar felekezeti iskolák védelmében történt felszólalásunkat.

Kádár Balázsszal nem vitázunk. Ismételjük, amit irtunk: lehet, hogy, a fegyelmi ügyben neki volt igaza, vagy kellett volna, hogy igaza legyen. De fenntartjuk azt a véleményünket, hogy igen nagy árat vett a magyarságtól az ő sértett igazságérzetének a kielégítésére. Egy nézetben van velünk bizonyára az ő felekezetének legfőbb foruma, az egyházkerületi közgyűlés is, mely a legutóbbi alkalommal, midőn az egyik szónok az iskolatemetés ügyét ismertette, általános tüntetéssel adott kifejezést a feletti megbotránkozásának, hogy Kádár Balázs ezek után még meg mer jelenni az egyházkerületi közgyűlésen.

Kádár Balázs ismét azt hajtogatja, hogy a magyarságra nézve mindegy, vajjon a jövődő nemzedék reményei az állami iskolában, vagy a magyar anyanyelvű iskolában rakják-e le a tanulás alapjait. Mi már nem fogjuk meggyőzni őt soha ennek a nemzetgyilkos tételnek a helytelenségéről és igazságtalanságáról. De, hogy e pestises gondolattal szemben el ne mulasszuk egy percig sem a védekezés kötelességét, a nagyközönség okulására két jellemző esetet idézünk.

Egy protestáns lelkész (bizonyára több is és mások is) magánszorgalmi órákat ad az állami iskolás gyermekeknek, hogy az anyanyelv oktatásának hiányait pótolja. Bibliai történeteket diktált és iratott le velük. Előfordult a leckében ez a szó is: Zsidóország. És ezt a gyermekek következetesen így irták: *Jidóország*. A másik esetet Hegedűs Nándor képviselő mondta el. Arany János gyönyörű szép mesekölteményét, a *Családi kört*, a mely így kezdődik: »Este van, este van . . .« — az állami iskolás magyar gyerekek így szavalják: *Jeszte van, jeszte van . . .* Kő kell, hogy legyen az olyan magyar embernek a szive helyén, akinek az ilyenek hallatára ki nem szökik a köny a szeméből.

Megegyezik a nézetünk a Kádár Balázssal abban, hogy a magyar fajvédelem oltárán senki sem hoz anynyi anyagi és erkölcsi áldozatot, mint a felekezeti tanítók. Tehát ne kérdezze Kádár Balázs, hogy kik a magyar társadalom számos tagjai, akik áldozatot hoznak? Mert erre a kérdésre elég, ha csak éppen a felekezeti tanítókra mutatunk rá. Ő azonban már nem tartozik ezek közé. S áldozatokra nem hivatkozhatik az, aki a végső pillanatban amikor igazán áldozatot kellene hozni, megtagadja ezt. Az lett volna az igazi áldozat, ha belenyugodott volna áthelyeztetésébe. Ehelyett, dacból is, Szentmihályon maradt és csinált a maga számára — állami iskolát.

Még csak egyet. A vitába belevetkezett a főrenégát, a magyarság gyilkos ellensége is egy személyeskedő hirlapi cikkel. Természetesen itt is, mint minden alkalommal, félrecsavarta az ügyet. Vele szemben csak annyi a megjegyzésünk, hogy mi az anyanyelven való oktatásnak feltétlen és pótolhatatlan szükségességét az *elemi iskolára* nézve vitattuk. Különösen a falusi elemi iskolákban végez a más nyelven való oktatás olyan rombolást, amit a szülő, a falusi gazda, s később az élet maga sem tud többé helyrehozni.

Elvesz a nép, amely tudomány nélkül való. Az állami iskolából pedig (mert hiszen Kádár Balázs tanít) és nem mindig Kádár Balázs tanít) a székel nép gyermekei bután kerülnek ki, nem tudva sem magyarul, sem románul. Ez ellen a szomorú »szenzáció« ellen nekünk a végső lehetőség kell küzdenünk.

Csak valóságot . . .

— Hozzászólás. —

Az egyszeri újságíró, amikor kérdőre vonták, mert nem irt valóságot; azt felelte, hogy nem mindig kell és nem mindig előnyös az igazságot írni meg.

Ugy van a másik helyi lappal is. Minden hiráda, amikor a város és most már újabban a megye dolgáról ír, egy-egy nagy dobverés anélkül, hogy e hirádasok egyben mindig fednék a valóságot.

Legutóbb ugyanis a város jövedelmeinek fokozásáról írván, azt a kijelentést teszi, hogy a városnak van ugyan 1700 hold erdeje, de ennek kihasználását eddig elmulasztották. Arról már nem ír, hogy a volt városi tanács tette meg a szükséges intézkedéseket az elkészített üzemterv jóváhagyása melletti értékesítés céljából, és hogy az interimar bizottság idejében történik az értékesítés, — az már másodrendű kérdés, de valóságos nélkül való és tendenciózus az a hirádas, hogy évi 200.000 leu jövedelmet lehet állandóan a város erdeiből biztosítani. A Hargitában kapott 1000 hold erdőterületből legalább is 6—700 hold teljesen letarolt erdő és az erdőhivatal a legszigorúbban követeli ezen területek befásítását. Ez és a többi kiadások: erdőkezelési költség, erdőőrzés, adó stb. teljesen megsemmisítik a vélt jövedelmet. Ami pedig a 700 holdas bükk erdőt illeti, abból igazán még a város jelenlegi urai sem tudhatnak valamire való hasznot kihuzni és éppen azért alakult ki a volt városi tanácsban az a nézet, hogy nem lenne-e jó ezt az erdőt részben visszajuttatni, mert a kisajátítási ár kamatát és más kiadásokat igazán még a jelenlegi mindentudó és keresztül vívó bizottság sem tudná ezen erdő védelméből kiszorítani.

Az a bizonyos 300.000 leu, amely a város évi kaszárnya-bérléért fog kapni, minden bizonnyal a fantázia szülöttje most, amikor a mindenkori kormányok évek hosszú sora alatt egyetlen egy bani bért nem fizettek a városnak, s amikor a volt vezetőség kénytelen volt az elmaradt bérösszegekért pert indítani, most egyszerre az igényelt évi bérösszeg csak nem kétszeresét igérik, illetve adnák meg a városnak. Bár úgy lenne!

Most is azt mondjuk, más a beszéd és más a tett, lássunk már egyszer tettet, amely komoly és nem handa-bandázás. Lássuk azokat a cselekvéseket, amelyekért már előre le akarják aratni a tapsokat. Ne kortes cél és eszköz legyen a sok szóbeszéd, hanem legyen komoly munka a város és lakosság érdekében, mert ez a munkateljesítés kötelesség.

Ami pedig az ideiglenes megyei tanács munkáját illeti, nagyon dicséretre méltó dolog, hogy kötelességüket kifogástalanul teljesítik, de azt még sem szabad írni, még kortes fogásból sem, hogy hozzáértésben a jelenlegi bizottság felette áll a megelőzőnek.

Gyakorlat teszi a mestert, nagyobb tudás, nagyobb tapasztalat tágasabb látókört, tisztább körültekintést teremt s talán azok a bizottsági tagok, akiknek nagy része még egy község közigazgatásába sem folyt be eddig, még sem tudhatják úgy, vagy jobban a vármegyét vezetni, mint azok, kiknek nagy része hivatalban öszült meg.

No de a papír türelmes és béketűrő s az olvasó is kellő értékre tudja szállítani a tendenciózuson megírt cikkek értékét.

Gyárfás Elemér szenátornak Az erdélyi magyar földhitelintézet című cikkét, melyet csak lapzártakor vettünk kézhez, lapunk jövő számában fogjuk közölni. Ugyanakkor fogjuk ismertetni a földhitelintézet alapítási tervzetét.

Román lapszemle.

Az *Ordinea* november 29-iki számában Argus Bihoreanu folytatja cikkét, amelyben a külföldi magyar propaganda eszközeit ismerteti. Ezuttal felsorolja az összes kultur-intézményeket, egyesületeket, amelyek a francia-magyar közeledés célját szolgálják. Pontokba foglalva sorolja fel, hogy ennek a propagandának eddig máris milyen nagy eredménye volt.

A *Cuvântul* november 30-iki számában »A Magyar Párt és magánoktatás« cím alatt hirt ad arról, hogy a párt — budapesti utasítások következtében — elhatározta, hogy be fogja mindazokat »perelni«, akik megkönynyítették az elmagyarosodott román-ságnak a visszahódítását. Magától értetődik — írja a *Cuvântul*, hogy a Magyar Párt az összegyűjtött adatokat egy emlékirat megszerkesztéséhez fogja felhasználni, amelyet a Népszövetséghez akar felterjeszteni.

A *Națiunea* egy november 30-iki cikkében »Elidegenedett lelkek« cím alatt a kisebbségi sajtónak ama »kárörvendő híradását kommentálja, hogy a nagyváradi román közönség távollétével tüntetett Enescu hegedű virtuoz nagyváradi szereplése alkalmával. Ezt a sajnálatraméltó esetet a *Națiunea* a nagyváradi román közönség ama rétegének rovására írja, amely magyarul beszél, ahol csak teheti, mert »Művelt«-nek akar feltűnni, amely minden szegény nélkül ócsárolja a regátot és veti meg a »balkáni« politikusokat, akiknek a »balkanizmusa« valósította azonban meg Nagyromániát.

Az *Omni Liber* (december 5-iki szám) erdélyi beszámolójában az erdélyi városok idegen jellegéről ír. Megállapítja, hogy ezekben a városokban teljesen hiányzik a román polgári osztály és ennek lehet tulajdonítani a Romániára nézve oly szomorú tünetet. »Bizonyára országunk kisebbségei lojális polgárai a román államnak és nem állítanak akadályok elé«. Ők azonban sohasem fogják az állam érdekeit saját nemzeti törekvéseik fölé helyezni, ami természetesen is. Ezzel szemben nekünk kell emelnünk a román lélek életképességét és élénkségét a román társadalmi élet fejlesztésével.

Az *Indreptarea*, amely minden számában postai levelezőlap formájában egy levelet cimez a kormánypárti vezetőkhez, ezuttal (december 5-iki szám) Vaida belügyminiszternek címelve a lapot félig román, félig magyar szövegben három kolozsvári magyar orvosnak a levelét közli (álnevek természetesen) amelyben a magyarok arra kérik a belügyminisztert, hogyha a regáti koszt után Bécsbe akar menni, hogy magát megvizsgáltassa, jöjjön inkább Kolozsvárra és hagyja a többieket a regáti ételek fogyasztásánál. »No servus și alasolgayo« — fejezi be a levelet.

Az *Epoca* korábbi számaiban cikkeket közöl, amelyben Mussolininek a diktatúrától kifejtett véleményét ismertette. Ebből kifolyólag különböző lapok azzal vádolták, hogy Mussolini magyar barát politikáját helyesli és Magyarország diktatúra-uralmának a híve. Az *Epoca* legújabb számában (dec. 5.) leszögezi, hogy tényleg csodálattal van eltelve a magyar rezsimmal szemben, amely a külföldön szerzett rokonszenve folytán váratlan diplomáciai sikereket ért el még úgy is, ha az az álláspont, amelyet magának vallott nem volt helyes. »Nem szeretjük Magyarországot — írja — de csodáljuk vezetőinek hazafiasságát és ügyességét«.

Az *Adeverul* december 3-iki számában Durini Di Monza budapesti olasz követnek a magyar sajtó előtt tett kijelentéseit ismerteti, amelyekben megköszönte Magyarországot nagy rokonszenvét, amelyet munkássága iránt tanúsított a Magyarország és Olaszország között megkötött barátsági szerződés alkalmával. »Durini gróf kijelentette — írja az *Adeverul* — hogy eme szerződés megkötésének pillanatától

kezdve a magyar nemzet mindig számíthat Mussolini támogatására, Olaszország minden alkalommal segítségére fog lenni Magyarországot érdekeinek a támogatásában... A *Dimineața* december 4-iki számában a Rador jelentése alapján ismerteti Virginio Gaydanak a *Giornale d'Italia*-ban megjelent cikkét, amelyben támadja Bulgária politikáját és megcáfolja a *Le Matin*-nak azon állítását, hogy egy esetleges budapesti demarsban Olaszország is részt venne. Gayda azt hangoztatja — írja a *Dimineața* — hogy az sohasem fog megtörténni, mert Magyarországnak Olaszországgal szemben folytatott politikája nyílt és lojális... Egy másik híradásában a *Dimineața* arról számol be, hogy Durini Di Monzanak cikkét a magyarországi sajtó nagyon fontosnak és nagyjelentőségűnek tartja. Az újságok — írja — megjegyzik, hogy a Kisantant, nagy és hatalmas barátai-ban bizva azt hitte, hogy Magyarországgal szemben bármit megengedhet magának«.

Házalás a székelyek bőrére.

A múlt héten egy *Berger Samu* nevű, iratai szerint general inspector administrativ de prese, tehát valami sajtófőnök végigjárta a községi jegyzőket s hivatali állására hivathozva kényszerítette őket a régenstanács képenek megvásárlására s az *Indreptarea* c. újságnak és egy folyóiratnak előfizetésére. A kép ára 200 Leu, az újság és folyóirat a jövő évi előfizetési díj teljes összege. Tekintélyes összegre rugott a követelés, mert az összes állami és felekezeti elemi iskolák összes tantermei s a községi tanács termek és jegyzői hivatalok részére kellett megvenni a képeket. Volt olyan körjegyzőség, hogy 8000 Leu követelt tőle az élelmes inspector ur, amiből 16 képnak az ára 3200 Leu tett ki. A jegyzőket nem nagyon lepte meg a látogatás, mert előzetesen kaptak szelid figyelmeztetést a szolgabíróságoktól, hogy látogatásban lesz részük s pénzről is lesz szó; ne nagyon ellenkezzenek, de alkudhatnak is stb. Így a látogatásnak a legtöbb helyen fényes eredménye lett. Volt olyan jegyző, aki, hogy a hatalmára hivatkozó felebbvalót magáról lerázta, kizárta még a 8000 Leu is, volt, aki alkudni merészelt s így a követelést csökkentette; de akadt olyan is, aki azt egyenesen megtagadta azzal, hogy a községi költségvetésben ilyen kiadásra nincs fedezet. Persze, nagy vakmerőség kellett ehhez, no meg perfect román nyelvtudás, vagy éppen román nemzetiségűség, ami egyébként vonhat maga után még kellemetlen következményeket is a nagy hatalmu házalónak fenyegetőzése után. Tudtuk szerint az ilyen házalásokat és képvásárlásra való kényszerítéseket a jelenlegi kormány régen beállította, amiért csodálkoznunk kell, hogy mégis megtörténhetnek, pláne hivatalos támogatással. Az előfizetendő újság és folyóirat bizonyára kormánypárti, s a jövedelem, ami ezen az uton biztosítottatik, nem éppen megvetendő. Mert hiszen csak Udvarhelymegyében kisorsítottak a jegyzőktől legkevesebb 200 ezer Leu; az egész országban kitudja mennyit, de a csatolt területeken, melyek ilyen tekintetben is a megfélemlítés miatt jó fejös tehének, néhány milliót mindenesetre. Berger inspector ur pedig házalása elvégzése után, melyet elsőrendű luxus-autón tett, néhány százezer, vagy talán egy millió Leu tiszta haszonnal szépen félrevonulhat s élvezheti körutazásának dus eredményeit.

Tudjuk, hogy a jegyzők helyzete milyen nehéz. Pláne a magyar jegyzők. Mégis meg kellene találniok a módját a jogos ellenállásnak ilyen megkeresésekkel szemben hivatkozással a községek autonómiájára. De a jegyzők közvetlen felettes hatóságának is kötelessége az ilyen visszaéléseket eleve megakadályozni s mindennemű támogatást megtagadni ilyen esetekben. A községi tanácsok pedig legyenek éber figyelemmel a gazdálkodás iránt s a jogtalanul és törvénytelenül kifizetett összegek megtérítését követeljék azok részéről, akik az összegeket a községek terhére akarják elszámolni. Hadd legyen már egyszer vége a hatalmi visszaéléseknek — legalább amiket tiltott házalással akarnak élelmes hatalmasok a székelyek bőrére gyakorolni.

Miért kell a felekezeti iskola?

Szomorú volt a bucsu napja ez évben Szentegyházfaluban. Bánatos arcu fiatalság állott körül egy koporsót: a 18 ik éves Tamás Lukács koporsóját. A csendes, szelid, jámbor Tamás Lukács koporsóját. Szótfogadó, szülőt megbecsülő gyermek volt Lukács s mégis sejt. 29-én nem kérdzett el édes apjától, hogy mehessen a siratóba, talán megérezte a vesztét és rohant bele, hiszen akkor szurta meg a fejét egy elvetemedett, szintén 18 ik éves részeg falusi legény. Kicsi volt a seb, 2—3 hétig el is lehetett titkolni még a figyelmes édes anyai szem elől is. Nem vette észre a szigorú apai tekintet sem. Csak amikor a baj komolyra fordult, akkor kinjában elárulta a csendes természetű fiu, hogy bizony őt megverte és meg is szurta egy legény. Nem beszéltem orvossal, nem láttam a beteget, csak a szomorú hirt kaptam megdöbbenve: egy derék legénnyel kevesebb van a faluban. Csak a megtört lelkű, fájdalomában roskadozó édes apa kinja követeli, hogy ismételtén harcoljak tollal is az erkölcsi nevelés fontosságá mellett. Azt sem tudom határozottan, hogy maga a sérülés, vagy a piszkos bicska által okozott vérmérgezés okozta a halált. Csak leszögezem azt az állítást, hogy a legszigorubb büntetést érdemli az a szülő, aki gyermekét bármilyen anyagi ok miatt is kivonja az iskola nevelő hatása alól. Pl. ez a bicskázó legény is egyike volt azoknak, akiket kötéllal sem lehetett befogni tisztességesen az iskolába. A szülő elnézte a gyermek tekerését, sőt a törvényre hivatkozó tanítót még sértegetni sem restelte s most ime a következmény igazolja a vallás erkölcsi nevelés szükségét.

Ezt tudja és megérti ennek a falunak összessége s ezért harcol felekezeti iskolájáért. Nem az állam érdeke — és nem az állami intézmény ellen küzd tehát, amikor úgy tekint a h. iskolájára, mint őseitől kapott legdrágább örökségére. Nehogy megint az irredentizmus vádját vonjuk magunkra, azért idézem a róm. kath. iskolaszöknek 1894-ben, tehát a magyar éra alatt hozott határozatát, mely komolyan és keményen szembeszáll a magyar kormány államosítási terveivel és azt mondja: az ősi kath. iskola működésével, nevelési irányával csendes, jóra való, becsületet embereket adott a községnek, kikkel meg volt elégedve egyház és haza; ezért a vég-sőkig harcol a község az iskola államosítása ellen.

Nem irredentizmus tehát a mostani komoly és öntudatos magatartás sem. Ez csak megbecsülése és megjutalmazása az évszázados tisztességes és eredményes munkának. Annak a munkának, melynek vezéreszméje a krisztusi szeretet, mely magához ölel és a tudás világával tölt meg szegényt és gazdagot egyaránt. Az a munka, mely szilárd erkölcsi felfogásával nem alkuszik sem jobbra, sem balra, hanem áldozatkész tevékenységre ösztönöz s ebben kötelező erővel nehezedik rá minden fiára. Ez a munka évszázadokon keresztül össze tudta fűzni a jóra való törekvésben a falunak apraját és nagyját. Most is csak az a törekvése egy hitközségnek, mint az ősi iskolának, hogy vallás-erkölcsi nevelésével, szigorú fegyelmező erejével hitéhez hűségessé ifjúságot neveljen egyházának, törvényt és jogrendet megbecsülő polgárokat adjon a hazának.

Berényi Margit

Egyházi estély. A helybeli református fiu bibliakör 1929. december hó 8-án, vasárnap d. u. 5 órakor, a tanítónőképző intézet tornacsarnokában egyházi estélyt tart, melynek műsora a következő: 1. A gyülekezet éneke: Az Ur csodásan működik, 260. ének, 1. vers. 2. Biblia olvasás. 3. Szavalt. Kinda Margit. 4. Énekel: Kinda Károly. 5. Felolvasás tart: Vajda Ferenc. 6. Dialog, előadják: Péter Gergely és Széll Imre. 7. Énekel: Varró Vilma. 8. Szavalt: Asztalos Sándor. 9. Zárszó. 10. A gyülekezet éneke: Tudom az én Megváltóm éi, 286. ének, 1. vers. Ezen estélyre a belépés ingyenes; világitásra és adóra önkéntes adományok szívesen fogadtatnak. Az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja: *A fiu bibliakör.*

Színház.

Szombaton este az orosz emigráció életéből vett, nagy sikerű francia, zenés, táncos vígjáték: A Volga bár került színre, amelyben Fekete Rózsai, Stein Janka, Földes Berta, Szentes László és Ekecs Ferenc arattak nagy sikereket, akiknek bravuros táncszámait többször megújrázták.

Vasárnap este az egész személyzetet foglalkoztató, mozgalmal Diák-szerelem c. operett vonzotta telt házat, amely melegen ünnepelte a darab főszereplőit: Medgyesy Jucit, Fekete Rózsait, Szentes Lászlót, Ekecs Ferencet és Fehér Imrét.

Hétfőn este a rokonszenves, a bájos megjelenésű Medgyesy Jucinak volt jutalomjátéka, szintén az orosz emigráció életéből vett Marinka táncosnő c. operettben, amelyben a címszereplő alakította mély átérzéssel. Hazájától bucsuzó dalával könnyeket csalt a jelenlő szemébe. Fekete Rózsai, Ekecs Ferenc, Szentes László ezuttal is a legjobbat produkálták; igen jók voltak továbbá Stein Janka, Szalay Zsigmond, Szabados Árpád és Derecskey Pál. Kár, hogy közönségünk a jutalmazandó művésznőnek, aki egész lelkét szokta beleönteni szerepeibe, nem tudott telt házat biztosítani.

Kedden »Két leány az utcán« című vígjátékot adta elő a társulat. A munkás és perdita életből merített tárgyú darabot megfelelő diszletezésben és művészi előadásban élvezte végig a közönség. Medgyesy Juci, Fekete Rózsai, Földes Berta, Szentes László és Ekecs Ferenc elsőrendű alakítást produkált, sok-sok hálás tapsot váltva ki ezáltal a hallgatóságból.

Szerdán Szökik az asszony c. operett került előadásra telt ház előtt. Meséje kevés, de a mai operetteknel ez nem is fontos, fő a zene, tánc, a kiállítás, rendezés, amiben nem is volt hiány. Elkezdve az imitált hullámfürdőtől az óriási kifli bucsufiáig és a különböző kosztümökben megjelenő gör-lők táncáig, minden volt. A főszerep Medgyesy Juci egyéniségéhez nagyon illett. Vidám, üde és kedves volt, izlésses ruhái pedig egészen szenzációsak voltak. Partnere Szentes László ismét az elegáns hódító gavallér szerepét játszotta nagy sikerrel. A »pardon signora« ismert dallam duettjük és az azt követő tangó táncuk nagyon hatásos jelenet volt. Ekecs és Stein Janka táncait többször megújrázták. A kisebb szereplők is méltóképpen járultak hozzá az est sikeréhez. Elismerés illeti a rendezőt és diszletezőt.

Csütörtökön Fehér Imre bucsu feléptével A fekete autó, Szabados Árpádnak, a társulat író tagjának a görög sorstragédiákra emlékeztető, meg-rázó cselekvényű s mesterien felépített drámája került színre szép számú közönség jelenlétében. A téma: a bukott lány története, nem új, de ennek egy apa és fiu között való bonyolítása annyira idegizgató, hogy a közönség minden mozzanatát lélekzet visszafojtva nézte és hallgatta végig. Fekete Rózsai igazi drámai erővel játszta meg a bukott nő szerepét, Fejér Imre a báró, Szabados Árpád a fia szerepében nyújtottak kitűnő alakítást. Jók voltak Derecskey Pál és Stein Janka is.

Pénteken a Diák szerelem ment másodszer.

A színházi iroda közleményei. Szombaton, f. hó 7-én a Unitárius Nőegylet előadása miatt a színház kabaré-estélyt tart a Barkóczy-féle étteremben.

Vasárnap d. u. 4 $\frac{1}{2}$ órai kezdettel a nagy sikert aratott Diák-szerelem kerül színre a premier szereposztásában teljesen ocsó helyárrakkal. Vasárnap este Erdélyi Mihálynak legújabb operettje, a »Huzd rá Sári« kerül bemutatásra. Erdélyi Mihály a »Hazudik a muzsikaszó« és »Mit susog a fehér akác« szerzője ezzel a legújabb nagy-szerű zenéjü revü operettjével a leg-első operett-szerzők közé jutott, akinek neve ma fogalom a fővárosi színházak műsorán. A Huzd rá Sári-ban fellép az egész társulat.

Hétfőn a bemutatón szenzációs sikert aratott Szökik az asszony kerül színre mérsékelt, u. n. mozi helyárrakkal, mig kedden van a társulat utolsó, bucsuelőadása, mely egyuttal a színház közkedvelt subrett primadonnájá-

Figyelem!**Karácsonyi szezonra!****Figyelem!****Mélyen leszállított árak JAKAB GYULA üzletében.**

Ingek, nyakkendők, keztük,	kalapok, sapkák.	Férfi ruha szövetek 200 leutól.	Flanellek 40 leutól.
		Női divat bársonyok 130 "	Crepe de Chine 380 "
		Kasha szövet 150 "	

Kötöttárakban, poulloverekben, női meleg flannelnadrágokban, gyapjuharisnyákban gyári lerakat!

nak, Fekete Rózsának lesz a jutalomjátéka. Ez alkalommal az Agglegényapa c. elsőrendű francia bohózat kerül bemutatásra. Az Agglegényapa ma minden színtársulat kasszadarabja és sikerét szenzációs fordulatú meséjének, kitűnő humorának köszönheti, mely mindenütt táblás házakat eredményezett. Az Agglegényapában az egész társulat bucsuzik az udvarhelyi publikumtól, mely ez alkalomból biztosan meg fogja tölteni a színházat.

HIREK.

Dec 7.

IRODALOMTÖRTÉNETI NAPTÁR.

December 8. Csiky Gergely születése. Az 1842 évben dec. 8-án született Csiky Gergely, a kiváló drámaíró és 1891. nov. 19-én halt meg. Nagyarányú írói működését, amellyel Szigligeti Ede után a magyar drámai irodalomnak új lendületet adott, halála évfordulója alkalmából már méltattuk.

December 10. Toldy Ferenc halála. Az 1875. év dec. 10-én halt meg Toldy Ferenc 70 éves korában. Nevét, mint az irodalomtörténetírás atyja öröközte meg a magyar művelődés történetében.

December 12. Gaal József születése. Az 1811–1866-ig élt íróról, aki a maga korában ebeszéleivel és színdarabjaival, köztük pedig A peleskei nótáriussal aratott nagy sikert, halála évfordulója alkalmából (febr. 28.) már megemlékeztünk.

Távirat.Dr. Peltzer Odorheiu.
Dolly útban Fehér.

Körülbelül három héttel ezelőtt kapta a fenti táviratot dr. Peltzer. Nosza lett erre olyan lótas-futás a Filharmonikusok berkeiben, hogy ahhoz hasonló még csak akkor lehetett, mikor az a bizonyos fekete holló kikapta volt Szilágyi Erzsike kezéből a Mátyáshoz írott szerelmes levelet.

Peltzer, Révay, Ungváry gyorsan frakkba vágta magukat — dr. Filó csak zsakettet tudott huzni, mert a frakkjából már rég kihizott — és rohant az egész társaság a Dolly fogadtatására. Es Dolly csakugyan megjött. Szépen bepakolva, akárcsak egy kénya uri dáma.

Az izgalomtól alig tudták felbontani a jól lekötözött csomagot, Peltzer örömeben a száját se tudta összefogni.

— Nézd Gyuri, itt az egész pártitúra, és idegesen lapozni kezdte a zongorakivonatot.

— Első felvonás, introdukciónál tírá-ra — tírá-ra — tri-ra-ra, énekelte Révay.

— Mikor legyen az előadás, kérdezte Ungváry, a naptárt böngészve. Filó meg a személyek iránt érdeklődött melegen.

— Hány női, hány férfi szereplőre van szükség?

Mikor Filó meglátta, hogy tíz görli is szerepel a darabban, egyenesen kijelentette, hogy nem fog kibögzögni.

— Valami más hangszert adjatok, csak kibögzöt ne — mondta és nevetett befelé. Senki se tudta, hogy miért tiltakozik Filó a kibögző ellen, pedig egyszerű az oka.

A kibögző háttal ül a színpadnak és nem akarta, hogy a tíz szebbnél szebb görli által nyújtott látványosságból neki ne jusson semmi.

A vezérkar rögtön kiadta a parancsokat. A legszebb, legbájosabb lányokat felkérni. Lehetőleg sok új csillogót, nőt, férfit. És megindult a szereplők toborzása.

Peltzer a személyek felkérésére már énekelte is a megfelelő — dalokat, úgy hogy a szereplők egytől egyig azonnal mindent elvállaltak. Egyedül Bokor Klári mamájával volt baj, hogy a nóták nem Klárikának valók, túl magasak, Klári nem fogja felérni stb.

En nem tudom, hogyan győzték meg a Klárika mamáját, de az bizonyos, hogy a Filharmonikusok nem ismernek akadályt, képesek az előadásra csináltatni Klárikának egy magas-sarku cipőt, hogy jobban felérje a magas c.ét. És ahogyan ismerjük már Klárikát, biztosan ki is fogja vágni a rezet.

Pont.

Időjósítás. A meteorológiai intézet időjósítása a ma délután 1 órakor leadott rádiójelentés szerint: Enyhe és később nyugatról növekedő borulással esőhajlamu idő várható.

Diszidoktori kitüntetés. Oláh Károly, volt szentmáti plebánost, akit vármegyénkben is sokan ismernek, a tüdővész leküzdésére irányuló gyógy-módjáért a berlini tudományegyetem diszidoktori címmel tüntette ki. Örömmel szolgát, hogy jeles magyar embereinket a külföld is megbecsüli.

Benedek Elek, a nagy székely mesemondó emlékének áldozott a székely írók csoportja a múlt szombaton Aradon, a vértanúk városában. A nagy kultúr város közönsége megértő lelkesedéssel, benső melegséggel fogadta íróinkat, akik a vértanúk megszentelt földre zárandokoltak, hogy székely szellemet vigyenek oda, hogy minél jobban bevessék a szívekbe Benedek Elek szent emlékét. Az irodalmi est szereplői voltak: Szentimrei Jenő, Nyírő József, Sz. Ferenczy Zsuzsi, Tompa László, Tamási Áron és György Dénes, akiknek forró ünneplésben volt részük a Minorita kultúrpalota nagyszínházban. A közönség elismerésén kívül a sajtó is érdeme szerint foglalkozik a székely írók estélyével. Szerkesztőnk szerepléséről Spectator, a kiváló újságíró így ír: »Tompa László áhítatos komolysága ünnepies hangulatot teremtett. Négy gyönyörű, az erdélyi és emberi líra mély forrásaiból hömpölygő költeménye nemes szenzáció volt. Mindenki érezte, hogy az állhatatos székely erő és a csöndes tűz e székely művésze kitűnően képviseli néptörredékének renetget szellemi gazdagságát, melynek kiaknázása kisebbségi életünk elsőrendű feladata.« Örvendjünk szerkesztőnk ez újabb nagy sikerének és legyünk büszkék arra, hogy az erdélyi irodalomnak e szerény, de a határokon túl is ismert, nagy-névű munkása közöttünk, a székely anyavárosban él.

Halálozás. Örv. Sepső Mózesné Boncz Véri hosszas betegeskedés után, 70 éves korában elhunyt városunkban. Temetése f. hó 6-án volt általános részvét mellett. Kiterjedt rokonság gyászolja.

A helybeli Jótékony Nőegylet rendező hölgyei finom érzéssel, ötletességgel és nagy találékonysággal állították össze a nov. 30-iki gyermek-előadás műsorszámait, amelyeknek előkészítése, betanítása szintén a fáradságot nem ismerő rendezői munkának az eredménye. A műsort prolog nyitotta meg, amely után a »Játszóársak« című gyermekszíndarabot játszotta el a bájos gyermekereg. Ezután balett, majd megint kis színdarab következett. A boldog gyermekek által bájosan táncolt menuett és szépen megrendezett élőkép után az estélyt »A mintalány« c. színdarab zárta be. Öröm volt a kedves, a bájos gyermekereget, a jövő reményeit együtt látni a stilszerűen feldiszipált színpadon. A nőegylet fáradhatatlan hölgyei büszkeséggel, a jelen voltak pedig sokáig kedves emlékekkel gondolhatnak vissza erre a szép, poétikus gyermekestre.

Az Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egyesület f. hó 10-én d. e. 9 órai kezdettel a Magyar Párt hivatalos helyiségében igazgató választmányi, majd közgyűlést tart. A tagok és érdeklődők a gyűlésekre ez után is meghívhatnak.

A marosvásárhelyi Kemény János Irodalmi Társaság dec. 2-án megtartott félszázados jubileuma nemcsak az erdélyi irodalomnak volt ünnepnapja, de megdobogtatta a szíveket a határokon túl is. A kulturpalota zsufolásig megtelt terme már jelezte az ünnepi alkalmat, amelynek szavakban báró Kemény János adott kifejezést meglehangú megnyitójában. A társulat félszázados munkásság történetét Berde Mária, a kitűnő író nő vetítette a hallgatóság elé színes vonásokkal. Tabéry Géza nagyhatású alkalmi költeményét szavalta, majd Dóczy, Berde Amál Bujdosó királyasszony c. finoman megírt egyfelvonásos színdarabja aratott nagy sikert Vásárhely legjobb műkedvelőinek előadásában. Ezt V. Hegyi Lílinek művészi énekszámát követte, aki Haájdalokat énekelte. B. Heltai Ida Liszt-áriának előadása után az üdvözlések következtek, amelyek sorát gróf Zichy István nyitotta meg, aki a M. T. Akadémia üdvözlését tolmácsolta. Az Erdélyi Irodalmi Társaság és a Szigligeti Társaság nevében Ligeti Ernő és Tabéry Géza mondtak üdvözlő beszédeket. A Magyar Párt nevében Inczedy Joksman Ödön köszöntötte a társulatot. Végül az üdvözlő leveleket és táviratokat olvasták fel, amelyek nagy számmal érkeztek úgy egyesektől, mint irodalmi társulatoktól.

A holnapi szabad liceumi előadás az ipartestület közgyűlése miatt elmarad.

Az oltárgylet múlt vasárnap esti este a közönség nagy érdeklődése mellett nívós programmal folyt le. Pál István prelátus megnyitja után Beldovics Emil, Gál Béla, Simó Sándor és Ungvári János Arany János Fiamhoz c. dalát énekeltek precizen. Veress Béla főgimn. tanár Szalay Mátyásnak a Kicsi hangya bölcsessége c. költeményét adta elő nagy szavalói készséggel. Majd Czikkántory Józsefné kellemesen csengő hangjában gyönyörködött a közönség Gáborné Frank Aranka simulékony zongorakisérére mellett. Az ünnepi beszédet Faragó Ferenc dr., gyulafehérvári teológiai tanár mondotta az eucharisztikus szellemről, akit nagyhatású beszéde után percekig ünnepelt a közönség. Császár Annuska kellemes zongorajátéka után Székely Endre nagykaszonai kántortanító énekelte el szép tenor hangján az Ave Mariát, amiért újrázásban volt része. A nagyszerű estélyt egy kisebb színdarab fejezte be Szász József gondos rendezésében. A darabban szép sikerrel szerepeltek: Bede Irén, Vass Ilus, Bucsi Ilona, Beldovics Emil és Ungvári János.

Világi papok. Hála Istennek, mind inkább szaporodik az egyes felekezetek kebelében, azoknak a világi egyéneknek a száma, akik a vallást komolyan veszik és minden kedvező alkalmat megragadnak, hogy annak áldásairól szóljanak. Ezek a lelkek, buzgó, világi papok megéreztek, hogy a vallásban olyan csodálatos megtartó erő rejlik, hogy anélkül sem az egyén, sem a társadalom fenn nem maradhat és ezt az erőt igyekeznek, mint az egyház munkásai, a papokkal együtt, átplántálni a lelkekbe. Ezt a munkát végezte a lelkekben Nagy Elemér tanár felolvasása, melyet a dec. elsei református egyházi estélyen tartott. Arról szólott, hogy mit tehetünk egyházközpontunkért: igen szépen és meggyőzően sorakoztatva fel azokat a kötelességeket, melyek teljesítése által, pénz nélkül is, szolgálhatjuk az egyházat. A felolvasást igen nagy számu közönség hallgatta végig. A műsor többi pontjai is szépen sikerültek. Az érdem a leánybibliaköré a szép estély összehozásáért.

A csikszentmáti tűzkárosultakért. A zetelaki közbirtokosság példás elhatározással vette ki részét az elemi csapással sújtott székely testvéreken való segítségért: 5000 leu készpénzadomány-

nyal járult a csikszentmátiak felsegélyezéséhez. A tekintélyes összeg a Megyei Takarékpénztárban helyeztetett el. — *A bágyi ref. egyházközség* a követező adományokat gyűjtötte: 12 véka buza, 7 és fél véka kukorica, 7 drb. zsák és 100 leu készpénz. A természetbeni adományokat a helybeli Gazdasági Egylet vette át továbbítás végett, a készpénzadományt pedig az általunk vezetett gyűjtéshez csatoltuk, melynek összege ezzel együtt 25,326 Leut tesz ki.

Ref. Egyházi dalkör összes tagjait tisztelettel kérjük, hogy folyó hó 10-én, vagyis kedden este 8 órakor az új próbahelyiségben teljes számban megjelenni szíveskedjenek. *Vezetőség.*

Nívós műsoros estélyt rendez december 8-án este 8 órai kezdettel a főgimnázium tornacsarnokában a felnőtt leányok és fiúk kongregációja, melynek folyamán bemutatásra kerül »Jákob álma« zenés és táncos élőkép, Veres Irén okl. táncitanárnő művészi megrendezésében.

A Szociális Misszió Társulat dec. 5-iki Mikulás este nagy közönség jelenlétében fényes sikerrel folyt le. A jelenvolt gyermekeregnek nagy örömet okozott Mikulás bácsi megjelenése, aki cukrot és vesszőt osztogatott.

Csak a személyekben történt változás, az erkölcs ugyanaz maradt. Egy inspektor járja be a várost, a szokásos szelid nyomással kényszergetve a kereskedőket, nagyobb üzemetek, hogy fizessenek elő a rendőrségi közlönyre (Registru de Poliție). Nagyobb nyomtérkedvéért egy rendőrségi közeg kíséri az inspektor urat gyűjtő körútján.

A magyarnyelvű bábafolyam Marosvásárhelyen Vertes Oszkár dr. egyetemi magántanár vezetésével nyílt meg. Helyre kell igazítanunk azt a téves hiradást, hogy Székelyudvarhelyen is megnyílna egy hasonló tanfolyam. Sajnos csak egyet engedélyeztek, a marosvásárhelyit. Ez is csak korlátolt létszámmal tud működni, mert negyvennél több jelentkező közül csupán tizenegyet vettek fel a tanfolyamra és pedig nyolcat ingyenes bennlakónak, három fizetési künnlakónak.

A rendőrség figyelmébe. Körülbelül két héttel ezelőtt veszett kutyák kóboroltak a szombatfalvi városrészben és két embert megmártak, akik azonnal elmentek Kolozsvárra a Pasteur-féle intézetbe védőoltásra. Azután is kóboroltak gyanus állatok. Ismerve a főkapitány ur erélyességét, bizalommal kérjük, szíveskedjék az ebzárlatot elrendelni a legsúlyosabb büntetés terhe mellett, mert még mindig vannak gyanus állatok, amelyeknek csak napok, órák kérdése, hogy a legrettenetesebb és veszedelmesebb betegség kitörjön.

A tanítónőképző ifjusága f. hó 15-én d. u. 5 órai kezdettel a tornateremben vallásos estélyt rendez. Az estély műsorát következő számunkban közöljük.

Kiadó: a Könyvnyomda Részvénytársaság Odorheiu—Székelyudvarhely.

x Keresek egy szép szobát, konyhát és kamrát azonnalra. Cim a kiadóban.

Adatok az erdélyi kisebbségek iskolavédelmi küzdelméhez címmel egy rendkívül érdekes, 265 oldalra terjedő könyvet adott ki Balázs András dr., az Erdélyi Róm. Kath. Státus referense. A tízéves iskolai küzdelmet ismertetve, felsorakoztatja azokat az okmányokat, amelyeket a kisebbségi egyházak tíz év leforgása alatt benyújtottak a román kormányokhoz a sérelmek orvoslása céljából. A szenzációs könyv kitűnő forrásmunka lesz Erdély-Trianon utáni művelődéstörténetének megírásához. A könyvet az érdeklődők a szerzőnél (Kolozsvár, Státus palota) szerzhetik meg 130 leu beküldése mellett.

Figyelem!**Megkezdődött a nagy karácsonyi kiárúsítás
HIRSCH RUDOLF divatüzletében.**

Az összes raktáron levő öltöny és felöltő-szövetek, vásznak, flanellek, selymek, keztük, harisnyák, zsebkendők, és férfi kalapok, gyári áron alul lesznek kiárúsítva.

**Kérem áruimat vételkötelezettség nélkül megtekinteni.
Bámulatos olcsó árak!****Kérem kirakataimat megtekinteni!****Mindenből dús választék!**

A szintársulat kabaré előadása a Barkóczy-étteremben. Az Unitarius Nőegylet mai előadása miatt a szintársulat a Barkóczy-étteremben rendez egy nagyszabású, szenzációs műsoru, családi kabaré-estet. A műsor folyamán színre kerülnek a legujabb fővárosi tréfák, ének és táncszámok, bohózatok stb. Fellép az egész társulat. Aki egy nagyszerű kacagtató estét akar átszórakozni, okvetlen legyen ott.

x Kiadó 3 szoba, konyha stb. lakás azonnali beköltözésre. Cim: Szabó János igazgató.

x Prof. Stellasco Roda, a világhírű pszichografologus és telepatikus hipnotizőr f. hó 13-án, péntek este 8 órai kezdettel a mozi nagytermében telepatikus estélyt tart melynek keretében az Európaszerte ismert hipnotizőr és szuggesztőr itt még nem látott mutatványokat fog végbevenni. Mindenki meg lesz döbbenve a természetfeletti produkciókon. A grafológia terén bemutatja a psicho pathologiai alapon, mikép ismerni meg az embert írásából és közelállónkat. Belépődíj 40 leu, amely egyben egy grafologiai annalyzisa is feljogosít. Fogad naponta a Bukarest-szálló 4-es számú szobájában. Megmondja multját, jelenét, jövőjét.

A féláru vasuti jegy váltására jogosító arcképes igazolványok meghosszabbítása felől még nem történt döntés. Ezidőszere még nem kell felküldeni az igazolványokat. Nem lehetetlen, hogy változás fog beállani az egész kedvezményezési rendszerben s az eddigi arcképes könyvecskék helyett szelvényfüzeteket fognak kapni a tisztviselők. Annak idején tájékoztatni fogjuk az érdekelteket.

Állást keresők. A törvényszék f. hó 14-én d. u. 3 órakor felvételi vizsgát tart azon egyének számára, kik a törvényszéknél vagy a járásbíróságoknál állást óhajtanak elnyerni. Bővebb felvilágosítást a kiadóhivatal ad.

Piaci árak. A buza: 100—115, rozs: 80—85, árpa: 60—65, zab: 35—40, tengeri: 60—70, burgonya: 14—18 leu vékánként. Varró Elek.

Szerkesztői üzenet.

„Remény.” Visszahonosítás után nem lehet nyugdíjhoz jutni, mert a nyugdíjtörvény 8. §-a világosan mondja, hogy nyugdíjra csak olyan volt tisztviselők tarthatnak igényt, akik nem optáltak, folytonosan román állampolgárok voltak és most is azok.

**Könyvnyomda
Részv.-Társaság**

müintézete.

Írósz- és papírkereskedésében mindenemű irodai szükségletét mindenki olcsón
:: beszerezheti. ::

„SZÉKELY KÖZÉLET”
szerkesztősége
és kiadóhivatala.

Van szerencsém a közönség szives tudomására hozni, hogy saját készítményű

ablak-rolettákat

készítek Székelykeresztúron. Rendeléseket Udvarhelyen felvev Szabó András szításmester, Temető utca 13 sz. alatt. Ugyanott kész szíták is kaphatók. Hirtelképes személyeknek részletfizetési kedvezményt nyujtok

Tisztelettel: **BALOGH JÁNOSNÉ**
roletta-készítő, Cristur-Sz.-keresztúr.

Corpul Portăreilor Tribunalului
Odorheiu.

No. 3218—1929 port.

Publicațiune de licitație.

Subsemanatul portărel prin aceasta publică că în baza deciziei Nr. G. 2457—1929 și No. G. 5728—1929 a judecătorei de ocol din Odorheiu, în favorul reclamantului văd. lui Farakas Albert repr. prin avocatul Dr. Kertész Árpád pentru încasarea creanței de 1682 Lei și accesorii se fixează termen de licitație la 14 Dec. 1929 ora 15 la fața locului în com. Ocna de jos unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară un cal sur la pár de 7 ani în valoare de 3000 Lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretenziunea care e de încasat face 1682 Lei capital, dobânzile cu 12% socotind din 6 Ian. 1927 iar spesele până acum stabilite de 1275 Lei.

Intrucit mobilele cari ajung la licitație ar fi fost sechestrare și de alții și aceștia și ar fi câștigat dreptul de acoperire licitație prezentă este ordonată și în favorul acestora în sensul legii LX 1881 § 192.

Odorheiu, la 26 Nov. 1929.

Izsák portărel.

Corpul Portăreilor Tribunalului
Odorheiu.

No. 3217—1929.

Publicațiune de licitație.

Subsemanatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. 1399—1927, 2661—1925 și Nr. G. 5732—1929 a judecătorei din Odorheiu în favorul reclamantului Mihály Domokos și Kertész Árpád Dr. repr. prin avocatul Dr. Kertész Árpád pentru încasarea creanței de 7000+1518 Lei și accesorii se fixează termen de licitație la 14 Dec. 1929 ora 14 la fața locului în com. Ocna de jos la Kovács Dániel unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară 1 iapă roșie, 1 iapă galberă, 1 căruță, 2 hamuri de piele în valoare de 12000 Lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretenziunea care e de încasat face 7000+1518 Lei capital, dobânzile cu 12% socotind dia conf. dec iar spesele până acum stabilite de 2014 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și ar fi câștigat dreptul de acoperire licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în sensul art. LX. 1881 § 192.

Odorheiu, la 26 Nov. 1929.

Izsák portărel.

Játék-árak és ajándéktárgyak karácsonyi idényre nagy választékban és feltűnő olcsó árakban megérkeztek

DRAGOMÁN DOMOKOS

üzletébe.

Gyönyörű kivitelben porcelán- és üvegszervizek, alpaca evőeszközök, lámpák-, ridikülök-, játékok- és kőedényárak minden e szakmába vágó háztartási cikkek nagy választékban kaphatók.

Üvegtábla nagyraktár.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy saját készítésű friss, jó minőségű és olcsó csokoládé és fondant cukorkáimból a karácsonyi vásárt megkezdtem.

Ervállalok rendeléseket, bonbonok, szaloncukorkák, fondant és csemegecsokoládékból készült figurák előállítására a kívánt kivitelben és csomagolásokban.

Mielőtt szükségletét beszerezné, tekintse meg készletemet és olcsó áraimat.

Szives pártfogást kér:

SZILÁGYI IGNÁC cukrász.**Eladó belsőség és ingóságok.**

A Jakab Lajos tulajdonát képező Prințul Nicolai No. 1 (Árpád utca 1 szám) alatti belsőség, összes épület és tartozékaival, szabadkézből eladó.

Ugyanott különböző ingóságok u. m. butorok, képek, könyvek, régiségek, tömött madarak, dísz tárgyak, gyalupad, száraz butordeszka stb. szintén szabadkézből eladhatnak. Venni szándékozók naponként a napnak bármely szakában az eladó tárgyakat megtekinthetik.

Kossuth-utca 71 szám alatti belsőség szabad kézből eladó.

Keresztetik egy középkori főzőnő. Bővebbet: Bul. Reg. Ferdinand 44 szám az emeleten.

Prefectura Jud. Odorheiu.

No. 13717—1929. 4 Dec.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință proprietarilor de automobile cu domiciliul în orașul Odorheiu, că impunerea taxelor de prestație după automobile, pe anul 1029, s'au făcut în conformitate cu Regulamentul județean privitor la înființarea, impunerea și încasarea taxelor de prestație și că Registrul de impunere este expus spre vedere publică la Serviciul Financiar al Prefecturii (camera 44).

Ori-ce reclamație contra impunerei făcute se va înainta Prefecturii în timp de 10 zile libere dela publicarea prezentei publicațiuni în Monitorul Oficial județean.

Prefect: Seful serv. fu.:
Dr. S. Balint. T. Szöcs.

Karácsonyi játék áru-vásár!

Dus választék legolesőbb árban.

Alvó-, pesztó- és francia babák, világító autók, képes könyvek, társas játékok és mindennemű játék-ujdonságok.

Tekintse meg vételkötelezettség nélkül is a

DOLVIG-féle bazár üzletet

Odorheiu ref. koll. épület.

Valódi Székely Naptárak bizományi raktára.

A mozilátogató közönségnek már nagyon rég nem volt alkalma egy nagy filmben gyönyörködni, épp azért szerda és csütörtök este 1/2 órakor **Szerelm lángra**, Bánky Vilma és Ronald Colman világsikert aratott filmje kerül bemutatásra, aki a Két szerető c. filmet látta Bánky Vilmával az feltétlenül meg fogja nézni e filmet is. Rendes helyárak.

Alkalmi vételen sikerült nagyobb tétel angol és skót szöveteket nagyon olcsón megvennem! Hogy mindenki árait olcsóságáról meggyőződjék, 1200 leuért egy öltönyre szövetet összes hozzávalókkal vásárolhat! A raktáron levő összes szövetek árait mélyen leszállítottam. Kész ruhák, kabátok, nadrágok, gyermekruhák, bőrkabátok dús választékban feltűnő olcsón! Tisztelettel: **LÖBL R.** Str. Principesa Elisabeta (volt Bethlen-utca) 13.

FRIED & Co

Odorheiu—Sz.-udvarhely, Bul. Reg. Ferd. (Kossuth-u.) 27.

Rádió és villamossági szaküzlet és javítóműhely. — Autó és rádió akkumulátor-töltések és javítások.

Gummi vulkanizálóműhely. Sár- és hócipők szak-szerű javítását olcsón és jól vállaljuk.

Rádiókészülékek, hangszórók és alkatrészek, villanyszerelési anyagok, csillárok és asztali lámpák nagy választékban, villanyégők, rádió- és autó-akkumulátorok legelőnyösebb beszerzési forrása.

Ne mulassza el, mielőtt szükségleteit beszerezné, bennünket felkeresni!

Judecătoria din Odorheiu Secția cf. No. 3292—1929 cf.

Extract din publicațiune de licitație

Judecătoria Odorheiu secția cf. în cauza de executare pornită de următorului Győrfi Domokos în contra urmăriței soției lui Nagy Samu nasc. Verestői Lina la cererea următorului ordonă licitația nouă în baza art. 176, 185 din legea LX. 1881 în ce privește imobilelor situate în comuna Odorheiu în circumscripția Judecătoriei Odorheiu și anume asupra porțiunea de 6/8 părți pin imobilului înscris pe numele soției lui Nagy Samu nasc Verestői Lina cuprins în prot. cf. No. 61 din comuna Odorheiu No. de ord. A+4 No. Top. 133 (Casa de lemne) cu prețul de strigare de 2214 Lei asupra porțiunea de 6/84 înscris pe numele urmăriței cuprins în prot. cf. No. 1075 tot de acolo sub No. de ord. A+3 No. Top. 134 (Casa de lemne și curte) cu prețul de strigare de 1604 Lei și asupra porțiunea de 3/56 părți din imobilul înscris pe numele urmăriței cuprins în prot. cf. No. 1769 tot de acolo sub No. de ord. A+2 No. Top. 86/1 (Grădina) cu prețul de strigare de 107 Lei pentru încasarea creanței de 1222 Lei cap. și acc.

Licitațiunea se va ține în ziua de 20 Decembrie 1929 ora 10 în localul oficial Str. Princ. Elis. No. 2 ușa 39.

Imobilele ce vor fi licitate nu pot fi vândute pe un preț mai mic decât două treimi din prețul de strigare.

Cei cari doresc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc 10% din prețul de strigare drept garanție, și să semneze condițiunile de licitație.

Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat decât cel de strigare este dator să întreprindă imediat garanția — fixate conform procentului prețului de strigare — la aceeași parte procentuală ce a oferit.

Odorheiu, la 23 August 1929.

Máthé m. p. șefjudecător.

Pentru conformitate:

I. Zayzon impieगत.

Hirdetmény.

Felíceni (felsőboldogfalvi) közbirtokosság tudomására hozza az érdekelt feleknek, hogy akinek a felsőboldogfalvi havasban jutalék-része van; sziveskedjék megjelenni 1930 janár 2-án d. u. 3 órakor a rendes hivatalos gyűlésre, amely a törvénybíró elnöklése alatt és az erdőmérnök jelenlétében lesz megtartva.

a Közbirtokosság.

Egy szép szobát és konyhát keresek azonnalra. Megtudható a kiadóban.

Segesvári Népbank Részvénytárs.

Alapított 1889-ben.

Részvénytőke és tartalékok ca. 30,000,000 leu.

Foglalkozik a banküzlet minden ágával a legszolidabb alapon. — Takarékbetétek kezelése kedvező kamatozással. — Kölcsönök folyósítása legelőnyösebb feltételek mellett.

Székelykeresztur
(Cristurul Săucusc.)

Erdőszentgyörgy
(Sângeorgiul de Pădure.)

Judecătoria din Odorheiu secția cf. Nrul 3224—1929 cf.

Extract din publicațiune de licitație

Judecătoria Odorheiu ca secția cf. în cauza de executare pornită de următorului văd. lui Făbián Sándor nasc. Molnos Mária în contra următorului Máthé Ádám Péter la cererea următorului ordonă licitație execuțională în baza art. 144, 146, 147 din legea LX. 1881 în ce privește imobilului situat în comuna Corund în circumscripția Judecătoriei Odorheiu și anume porțiune de 1/2 parte din imobilul înscris pe numele lui Máthé Ádám Péter cuprins în prot. cf. No. 3474 din comuna Corund No. de ord. A+1 No. Top. 5068 (Făuș) cu prețul de strigare de 3000 Lei pentru încasarea creanței de 350 Lei cap. și acc.

Licitațiunea se va ține în ziua de 17 Decembrie 1929 ora 10 la casa comunală a comunei Corund.

Imobilele ce vor fi licitate nu pot fi vândute pe un preț mai mic de cât jumătate din prețul de strigare.

Cei cari doresc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc 10% din prețul de strigare drept garanție și să semneze condițiunile de licitație.

Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat de cât cel de strigare este dator să întreprindă imediat garanția — fixate conform procentului prețului de strigare — la aceeași parte procentuală a prețului ce a oferit.

Odorheiu, la 16 August 1929.

Máthé m. p. șefjudecător.

Pentru conformitate:

Zayzon impieगत.

Corpul portăreilor Tribunalului Odorheiu.

Nr. 2886—1929. port.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel prin această publică, că în baza deciziunii Nr. 807—1928 și No. G. 3464—1929 a Judecătoriei de ocol din Odorheiu în favorul reclamantului Prima Fabr. de Piele repr. prin avocatul Dr. Jodál și Dr. Wenetsek pentru încasarea creanței de 2478 Lei și accesorii se fixează termen de licitație la 20 Dec. 1929 ora 15 la fața locului în Viăhița unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară porci, căruță în valoare de 8000 Lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretenziunea care e de încasat face 2478 Lei capital, dobânzile cu 12%, scotind din 12 Apr. 1928 iar speșele până acum stabilite de 1680 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și acestia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în senzul art LX.: 1908, §. 20.

Odorheiu, la 2 Dec. 1929.

Izsák portărel.

Ha elegansan akar öltözködni, ha olcsón akar vásárolni, keresse fel saját érdekében

Gold Izidor

készaru-üzletét és szabóságát Odorheiu, Bul. Reg. Ferdinand 9 sz. alatt, hol minden szezonra, minden igényt kielégítő, kész ruhákban állandóan nagy választék várja.

Dr. Popárlan Virgil

orvos

belgyógyász, gyógyít tüdőbajokat, bőrbetegségeket.

Szükség esetén házhoz megy vidékre is

Rendel: d. e. 9—11, d. u. 4—6.

Kossuth-u. 11 sz. alatt.

Bordi Károly

Ékszerész és óras üzletemet a napokban Kossuth-utca 3 szám alatt megnyitóm. Vállalok mindennemű, óra, ékszer, műszer, írógép, gramofon, patéfon és hi-telesítő készülék javítását.

Kérem a n. é. közönség szives pártfogását.

Női és férfi télikabát

és kosztüm-kelmék,

férfi ruhaszövetek, mosóbársonyok, selymek, flanelek, paplanok, poulóverek és szvetterek

meglepő olcsó árban

kaphatók:

Salamon Béla

rőfős kereskedésében Bethlen-utca

12 szám alatt.

Elköltözés miatt

az egész készletem olcsón kiárusítom. Kéményfa pulitörös hálóberendezés 14000 L-nál Felehalászobák a legjobb kivitelben míg a készletben tart.

Péter János butor-asztalos.

Sósgyógyfürdőm

ezután minden ünnepnapon és hetenként csak pénteken délután, szombat és vasárnap egész napon, hétfőn délelőtt van üzemben. Tisztaságról és rendes fűtésről gondoskodva van.

FERNENGELGYULA.

A tél országából, Norvégiából behozott „VIKING” jelzésű

HÓ- és SÁRCIPŐK

elegáns formájuk és legtartósabbak a világon. Tartósságukért szavatolok.

Az én raktáromban vásároltakat új párral kicserélem, ha azok két hónap alatt elszakadnak. Vásároljon „VIKING” hó- és sárcipőt, mely csak az én raktáromban kapható.

Tisztelettel: **DOBRAJ** cipész.

Áruközpont

Odorheiu Str. Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 12.

Butorok, himzett asztalterítő és ágyterítők ELADÓK. — Házi-ipari és művészeti készítmények eladás végett átvétetnek. Nyitva 12—1-ig.

Könnyű új kocsi,

keveset használva, 1 nagy családi hintó, 1 acéltengelyű molnárzekér, 1 szállódnak való omnibusz olcsón eladó Odorheiu, Fernengel Gyulánál.

Új autótaxival,

kényelmes 520 as Fiat luxus kocsival

személyfuvarozást

vállalok az ország bármely részébe.

Megrendelhető: Fernengel Gyula Kossuth-utcai üzletében.

Szives pártfogást kér:

ifj. **Fernengel Gyula.**

Ha

olcsó és jó sapkát, kalapot akar:

a **KESZLER**

kalapüzletéből Odorheiu Eötvös-

utca 4 sz. a. vegyen, hol minden-

fajta uri- és férfi-kalapokat nagy

választékban kaphat.

Egy ügyes tanulóleány kalap-

varrásra felvétetik.